

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

שער
שלישי

קובץ
שלשלת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

תצא

(חלק כד שיחה ג)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת תצא, הייא אלול, ה'תשפ"ד (א)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2024
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

תצא ג

ויסוד המחלוקת הוא בפירוש המשנה בכלאים⁸:

במשנה איתא⁹, „כלאי בהמה מותרים לגדל ולקיים ואינם אסורים אלא מלהרביע . . . (ובמשנה שלאחרי זה) בהמה עם בהמה וחי' עם חי' . . . טמאה¹⁰ עם טמאה וטהורה עם טהורה וטהורה עם טמאה אסורין לחרוש כו”.

ומפרש הרא”ש, ד”מתניתין (הב’) כוללת יחד טמאה עם טמאה וטהורה עם טהורה וטהורה עם טמאה וטמאה עם טהורה”, והיינו שאיסור „כלאים דחרישה”¹¹ אמור גם בטמאה עם טמאה וטהורה עם טהורה.

אבל הרמב”ם כתב (בפירוש המשניות), שהנדונים ברישא (דמשנה הב’) באים בהמשך לאיסור הרבעה שבמשנה הראשונה, ורק הנדונים „טמאה עם טהורה וטהורה עם טמאה” מחוברים אל הסיפא „אסורין לחרוש כו”.

ופשט המשנה לפי הרמב”ם – הרי הוא מובן בפרט לפי גרסתו במשנה זו¹², שפתיחתה „במה דברים אמורים”

א. בקשר לפסוקי „לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו”, שנינו במשנה (במס’ בבא קמא²): „אחד שור ואחד כל בהמה . . . א”כ למה נאמר שור או חמור אלא שדבר הכתוב בהוה”, ומבואר בגמרא³ ד”כלאים דחרישה יליף שור שור משבת”⁴ (דכתיב⁵ שורך וחמורך וכל בהמתך, רש”י).

ובפרטי הדין מצינו מחלוקת הראשונים:

הרמב”ם פסק⁶, „אחד שור וחמור ואחד כל שני מינין שאחד טמא ואחד טהור . . . לוקה מן התורה” (וסיים, „אבל מדברי סופרים שני מינין שהן כלאים בהרבעה (דהיינו כל ב’ מינים (בין טהורים ובין טמאים)) אסורים לחרוש בהם כאחד ולמשכן ולהנהיגם”);

והרא”ש כתב על זה⁷, „ואין דבריו נראין”, ופסק, שאפילו אם שניהם טהורים או שניהם טמאים, החורש בהם עובר מן התורה.

(1) פרשתנו כב, י”ד.

(2) ספ”ה (נד, ב).

(3) שם.

(4) וכן הובא ברא”ש ב”ק שם ובהלכות קטנות הלכות כלאים ס”ה. רדב”ז על הרמב”ם הל’ כלאים פ”ט ה”ח בתחלתו. אבל ראה תויו”ט ב”ק שם. וראה לקמן הערה 30.

(5) ואתחנן ה, יד.

(6) הל’ כלאים פ”ט ה”ח. וראה פיה”מ ב”ק שם. כלאים פ”ח מ”ב. סהמ”צ מל”ת ריח.

(7) בהל’ קטנות שם. הובא בכס”מ לרמב”ם שם. ב”י לטויו”ד סרצ”ז ד”ה כל העושה.

(8) ראה רדב”ז לרמב”ם שם ובפירושי ר’ חיים פלטיאל עה”ת כאן (ירושלים תשמ”א).

(9) פ”ח מ”א ב.

(10) במשניות דהרמב”ם (קאפח – משא”כ בפיה”מ שלפנינו) מכאן ואילך – הסדר מהופך וטהורה קודם, וצ”ע.

(11) ל’ הגמ’ ב”ק שם.

(12) ובמלאכת שלמה (כלאים שם) ובברכי” (י”ד סי’ רצו סיו”ד) הובאה ג”כ גירסא זו, ושם

נזכרו שור וחמור הוא רק מצד „דבר הכתוב בהוה“, הנה כלאים שאני:

ב„נפילת הבור“ וכיו”ב, (עיקר) הענין הוא – תשלומים על נזק וכיו”ב של בעל הבית¹⁴, ואין סברא לחלק בין סוגי בעלי חיים שהוזקו¹⁵;

משא”כ בכלאים (דחרישה), שתוכן האיסור הוא חיבור ב’ המינים יחדיו, והכתוב מדייק לומר (לא „בהמתך” סתם, כמו בכלאים דהרבעה¹⁶, אלא) „בשור ובחמור” – ילפינן מזה, שזהו רק במין טהור וטמא].

אבל כד דייקת אין לפרש כן, שהרי זהו היפך המשמעות הפשוטה ד„דבר הכתוב בהוה“, לומר שיש כאן דיוק.

ונוסף על זה: הרמב”ם פירש את המשנה בבבא קמא, בנוגע לכלאים דחרישה¹⁷, שהכוונה בזה היא לכל שני מיני בהמות (כולל טהור וטהור או טמא וטמא), אלא שהוסיף „וזה מדרבנן אבל מן התורה אינו אסור .. אלא בהמה טהורה וטמאה בלבד דומיא דשור וחמור”; וממילא מובן, שגם

(שאסורים רק „מלהרביע”) „בהמה עם בהמה כו, אבל טמאה עם טהורה .. אסורין (גם) לחרוש כו”.

ויש לומר, שגם סברא ישנה בדבר, וסיבת המחלוקת אינה (רק) מצד פירוש המשנה, אלא מצד הסברא, ואדרבה – ממחלוקתם בסברא נמשכת המחלוקת בפירוש המשנה (וקביעת הגירסא במשנה).

ב. לכאורה ה’ אפשר לפרש, שהמחלוקת היא בפירוש הכלל „דבר הכתוב בהוה” שהובא במשנה בבבא קמא (גם) בנוגע לכלאי בהמה:

לדעת הרא”ש, בכל מקום שנאמר „דבר הכתוב בהוה”, פירוש הדבר הוא לגמרי, אך ורק מפני שהדבר הוא „הוהה”. והיינו שאי אפשר למעט ולשלול מאומה מלשון הכתוב „בשור ובחמור”, אלא האיסור חל על כל מיני בעלי חיים.

משא”כ לדעת הרמב”ם, אף במקום שנאמר „דבר הכתוב בהוה”, אינו מסתבר לומר שאין שום לימוד מזה שפירט הכתוב ולא נקט „כלאים” סתם וכיו”ב. ולכן לדעת הרמב”ם יש ללמוד מזה¹⁸ בנוגע לסוג הכללי, שצריך להיות אחד טהור ואחד טמא.

[ואף שבנוגע לשאר דברים במשנה בבבא קמא (כ„נפילת הבור” ו„תשלומי כפל” וכיו”ב) הכל מודים שהדין אמור בכל בהמה וחי’ ועוף, ומה שבכתוב

גם הגי’ במשניות „אבל טמאה עם טהורה כו” וכו”ה בכמה כת” דמשניות – ראה משניות זרעים עם שינוי נוסחאות (ירושלים, תשל”ב). וש”נ.

(13) ראה לשונו בפיה”מ כלאים וב”ק שם. רדב”ז שם בתחלתו.

(14) ראה בגמרא ב”ק שם „כל דאית לי בעלים” וכיו”ב. וראה ב”י לטור חו”מ ר”ס שפט ד”ה ומ”ש רבינו.

(15) ושאינו זה דלמדיו (ב”ק כה, ב. ו”ש”ג), שור ולא אדם חמור ולא כלים” כפרש”י שם (נד, א) „שאינו מין בהמה”. וראה פרש”י שם נג, סע”ב ד”ה שור. וראה לקו”ש ח”ו ע’ 138.

(16) קדושים יט, יט.
(17) וצ”ע ברדב”ז לרמב”ם שם דכ’ „והן דפ’ הפרה נמי בכלאים דהרבעה היא ולא בכלאים דהנהגה דומיא דשור וחמור”. ואולי מדייק בלשון הרמב”ם בפיה”מ (ב”ק) „אלא מאמרו לכלאים שהוא רוח למה שאמר לא תחרוש כו”, ואינו מפרש בכלל כלאים דהרבעה, לפי שזהו הפי’ הפשוט במשנה. אבל ראה פיה”מ כלאים שם. וצ”ע.

אבל לדעת הרמב"ם הרי זה מצד צער בעלי חיים –

ולכן האיסור (מן התורה) הוא רק בטהורה עם טמאה, בדוגמת שור וחמור, כי דוקא באופן זה קיים הטעם „שזה מעלה גרה וזה לא יגר וחושב שהלה אוכל ויש לו צער בעלי חיים”²⁴. או, כביאור החינוך, שטעם הצער הוא לפי „שיש למיני הבהמה והעופות דאגה גדולה לשכון עם שאינן מינן וכל שכן לעשות עמהם מלאכה”, ועיקר הצער הוא „בשני מינין שהם כגון שור וחמור שהאחד טהור והשני טמא שטבעם רחוק מאד זה מזה”.

אלא שקשה לומר שכל האיסור דכלאים הוא משום צער בעלי חיים, שכן הפסוק „לא תחרוש גו” נמצא בתורה בין הפסוקים דכלאים²⁵ (כלאי הכרם וכלאי בגדים)²⁶, וגם במשנה²⁷ הדינים (דכלאים דחרישה) מובאים במס' כלאים ובחזא מחתא עם „כלאים דהרבעה”¹¹.

ובפרט שהרמב"ם עצמו מבאר במורה נבוכים²⁸, שהטעם דכלאים

(24) ל' הפענח רוא שם. ועד"ז הוא בבעה"ת ובעה"ט וחוקוני שם.

ואף שגם במינין טמאין יש מעלי גרה (הגמל וכו'), י"ל דכיון שצ"ד הרגיל הוא בטהורים דוקא, לכן כל האיסור נאמר מלכתחלה בטהור וטמא, ונ"ד (ולא ממש) שמבאר במור"נ (ח"ג פל"ד) שהתורה על הרוב תדבר כו'. ועצ"ע.

(25) ראה בחיי כאן.

(26) אבל י"ל שנאמר בתורה בסמיכות אף שאינו מאותו הטעם כיון שהפעולה יש בה דמיון לכלאים. וראה ראב"ע כאן וחוקוני כאן: ונסמכה כאן לפי שדבר לעיל בענין זריעה, ובשכיל הזריעה סמך כאן שעטנז.

(27) וכן ביד החזקה להרמב"ם (כנ"ל).

(28) שם. ובחינוך שם: שרש המצוה כתב

לדעת הרמב"ם קאי הכלל „דבר הכתוב בהוה” שבמשנה על כל המינים¹⁸, ואי אפשר לתלות את ההסברה בשיטת הרמב"ם בפירוש „דבר הכתוב בהוה”¹⁹.

ג. והנה בטעם האיסור דכלאים דחרישה מצינו דעות שונות:

יש אומרים²⁰, שהאיסור הוא „משורש איסור הרבעת הבהמה כלאים”²¹, כי „דרך כל עובד אדמתו להביא צמדו ברפת אחת וירכיב אותן”²².

ויש אומרים²³, ש„מטעמי מצוה זו ענין צער בעלי חיים”.

ועפ"ז אפשר לומר, שבזה תלוי מחלוקת הרמב"ם והרא"ש:

לדעת הרא"ש זהו „משורש איסור הרבעת בהמה”, לפי שהחרישה יחדיו מביאה סוף-סוף לידי הרבעה; וממילא האיסור בתוקפו בכל ב' מינים יחדיו, כמו בכלאים דהרבעה.

(18) וכן מוכח גם בפיה"מ כלאים שם (בסופו). וצ"ע כיצד יפרש הלשון „דבר הכתוב בהוה” על ענין שהוא מדרבנן. וכ"כ במור"נ ח"ג פמ"ט. וי"ל שהוא ע"ד אסמכתא. וראה לקמן הערה 29.

(19) ועוד: הרי בגמ' (ב"ק שם) ילפינן מכתובים „שור שור משבת”, בהמתך בהמתך משבת. וראה הנסמן לעיל הערה 4. וראה אנציקלופדי תלמודית ערך דבר הכתוב בהוה. ב"ח חור"מ שם. לקר"ש ע' 131 וע' 138.

(20) רמב"ן ובהיי כאן ובקדושים יט, יט. מור"נ שם. פענח רוא כאן. חינוך מצוה תקנ.

(21) ל' החינוך שם.

(22) ל' הרמב"ן שם ושם. ולהעיר דעפ"ז מצינו עוד מצוה דאורייתא מטעם סייג – ראה לקח טוב (להר"י ענגל) כלל ח.

(23) חינוך שם. בעה"ת ובעה"ט ופענח רוא ופ"י א' בחוקוני כאן. ועוד. וראה פ"י ר' חיים פלטיאל שם. וראה ראב"ע כאן (ופ"י הג' בחוקוני). אבל ראה מ"ש עליו הבחיי.

דחרישה הוא „כי אם יקבץ בין שניהם פעמים ירכיב אחד מהם על חבירו“²⁹.

ואילו הרמב"ם סבירא לי' שזהו ענין בפני עצמו³⁰.

והסברת הפלוגתא (אם כלאים דחרישה הוא ענין אחד עם כלאים דהרבעה): כלאים תוכנם – „עירוב“, „תערובת“³¹:

לדעת הרמב"ם, איסור הכלאים דהרבעה ענינו תערובת ניכרת וגלוי – שכתוצאה מפעולת ההרבעה נוצר ולד בעל מראה ותכונות גוף וכו' מיוחדים, מין חדש הבא מהרכבת שני מינין דוקא³²; משא"כ בכלאים דחרישה, הרי ענין התערובת אינו משפיע וניכר בחרישה וכו'.

ולכן לדעת הרמב"ם – מאחר שכל אחד הוא ענין בפני עצמו – ישנו

ד. ויש לומר, שיסוד המחלוקת הוא אם ענין הכלאים דחרישה הוא חלק מכלאים דהרבעה, או שהוא דין בפני עצמו²⁹:

הרא"ש סבירא לי' שכלאים דחרישה ענין אחד הוא עם כלאים דהרבעה,

הרמב"ם שהוא משורש איסור הרבעת הבהמה כלאים כי דרך כו' (ומביא הלשון כברמב"ן פרשתנו כאן וקדושים שם).

(29) ואף שאין הכרח שיתאים טעם המצוה במו"נ שם עם שיטתו להלכה בספר היד (ובסהמ"צ ופיה"מ), ובפרט בנדוד"ד שבמו"נ שם מפורש „והראי" ע"ז היות הדין הזה כולל זולת שור וחמור אחד שור וחמור ואחד כל שני מינין אלא שדבר הכתוב בהוה" (ועד"ז הוא בהעקתקת קאפח), דלא כדעתו בהלכה* (ודוחק לומר שבמו"נ כתב הטעם והדין כפי שהוא מדרבנן, ומה"ת הוא מטעם צער בע"ח כנ"ל).

– מ"מ באם דעתו להלכה ביד מיוסדת בטעם האיסור, מסתבר שמתאים למ"ש במו"נ (ששם ביאר טעמי המצות) – משא"כ לפי הביאורים דלקמן ס"ד וה' (שאינן יסודם בטעמי המצוה).
(29*) בהבא לקמן ראה גם לקו"ש חל"ד ע' 125'6.

(* אבל ראה חמדת ישראל על סהמ"צ להרמב"ם מל"ת ריח, דמדייק מל' הרמב"ם. אמנם מן התורה אינו חייב מלקות כו" דמשמע דס"ל להרמב"ם דכל שני מינין אסורים מן התורה רק מלקות אינו חייב מה"ת אלא בכלאים דטומאה וטהרה. ולהעיר, דלשון הרמב"ם בהל' כלאים שם הוא „אבל מדברי סופרים“, וידועה דעת הרמב"ם (סהמ"צ שורש ב'. פיהמ"ש כלים פ"ז מ"ב) שכל דבר הנלמד באחת מייג מדות נק' דברי סופרים, אף שלכמה מפרשים גם לדעתו הם מן התורה אלא שלא נטנו במינין המצות (מפרשי סהמ"צ שם מוג"א ומרגינתא טבא), מי"מ וכ"מ הל' אישות פ"א ה"ב. (ועד.)

(30) להעיר שבתוי"ט ב"ק שם פליג על דעת הרע"ב שם, דכלאים דהנהגה ילפינן שור שור משבת, וס"ל דלמסקנת הגמ' כלאים מכלאים ילפינן ולא צריכא קרא לחודא כו' דלמסקנא כלאים חד שמא ואין צריך אלא לאגמורי בחד והוא הדין לאידך דמשום הכי מתניתין נמי לא תנן אלא כלאים חדא וכללאל לתרתי כו'.

והרי דעת הרע"ב שם היא כדעת הרמב"ם דמה"ת אינו חייב אלא בשני מינים שאחד טמא ואחד טהור (וראה רש"י לתיו"ט שם). ובתיו"ט כלאים שם מ"ב, אף שהביא גם דעת הרמב"ם, מ"מ הביא רא"י לדעת הרע"ב. וראה קול הרמ"א לתיו"ט ב"ק שם.

(31) ת"א ותיב"ע עה"פ פרשתנו כב, ט. קדושים יט, יט. ועוד.

(32) ראה בחיי פרשתנו עה"פ. רמב"ן קדושים יט, יט.

(* ולהעיר, דבפיה"מ ב"ק שם: אלא מאמרו לכלאים שהוא רומז למה שאמר ית' לא תחרוש בשור ובחמור. אבל בפרש"י במשנה ב"ק שם ד"ה לכלאים כתב (בפשוטו), „להרבעה“, ומסיים, „וכן לענין כלאים דהנהגה“. ובגמרא שם מקדים „כלאים דחרישה“ ל„כלאים דהרבעה“. וראה לעיל הערה 17. ואכ"מ.

תוכן האיטור דכלאים הוא – חיבור ב' דברים המנוגדים זה לזה, שע"י פעולת האדם נעשים חפצא של כלאים³⁸;

אבל אופן העירוב שלהם אינו שווה בכל המקרים, ותלוי הוא באופן החיבור:

בהרבעה, שבה החיבור הוא בתכלית, ובלשון הכתוב³⁹ והיו לבשר אחד, הנה בכל ב' מינים נעשה חפצא של כלאים – תערובת, כיון שהחיבור של כל מין ומין קבעו הקב"ה באופן של "למינהו" דוקא; אבל בכלאים דחרישה, מאחר שחיבורם הוא רק בענין שמחוץ להם, אין אלו כלאים אלא במקום שהמלאכה וכו' נעשית ע"י ב' סוגים⁴⁰ דטהור וטמא, שהם הפכים גם בענינים שמחוץ להם (בנוגע לאכילת האדם וכו')⁴¹, ואז דוקא נעשה הדבר תערובת⁴² – כלאים⁴³.

חילוק בין איטור כלאים דהרבעה (האמור בכל ב' מינים) לכלאים דחרישה (שהוא במין טהור ומין טמא דוקא).

ואילו לדעת הרא"ש, בשניהם, הן בכלאים דהרבעה והן בכלאים דחרישה, האיטור הוא פעולת החיבור דב' מינים – וממילא דין שניהם שווה. ה. אלא שהביאור הנ"ל אינו מחוור לגמרי לדעת הרמב"ם:

מפסק הרמב"ם אשר: א) „מותר להכניס שני מינים לטהור אחד ואם ראה אותם רובעים זה את זה אינו זקוק להפרישן"³³, ב) „מי שעבר והרכיב בהמתו הרי הנולד מהם מותר בהנאה"³⁴, ג) האיטור מן התורה הוא דוקא כשעושה מעשה בידיו³⁵ – משמע, שבכלאים דהרבעה אין גדר האיטור שייך להולדת התולדות שבהן ענין ההרכבה ניכר וגלוי, אלא שעצם מעשה ההרכבה (ההרבעה) אסור³⁶.

ועפ"ז כלאים דחרישה הוא בגדר דכלאים דהרבעה, וב' האיטורים הם „משם אחד", וכפי שמשמע גם מזה שהרמב"ם כללם בפרק אחד (בהלכות כלאים³⁷), לפי שבשניהם גדר האיטור שווה – פעולת החיבור.

ויש לומר טעם החילוק ביניהם:

(33) הל' כלאים פ"ט ה"ב.

(34) שם ה"ג.

(35) שם ה"א. ועד"ז בסהמ"צ מל"ת ר"ז.

(36) וכ"מ במו"ב שם בטעם איטור כלאי בהמה: „ומאסה התורה שישפיל איש מישראל מעלתו לזה המעשה כו", עיי"ש.

(37) בפ"ט שם.

ולעיר מפי"מ להרמב"ם כלאים שם (הובא בכס"מ לרמב"ם שם): אבל בהמה טמאה עם טהורה יש בה תוספת על איטור ההרבעה והוא שהם אטורים לחרוש כו'.

(38) להעיר מצפ"נ מהד"ת עו, סע"ד ואילך.

(39) בראשית ב, כד.

(40) ועפ"ז אולי יש לבאר טעם הדעות (ראה שעה"מ לרמב"ם הל' כלאים שם ה"ה קרוב לסופו. ועוד. וכ"כ בפ"י ר' חיים פלטיאל שם) דלדעת הרמב"ם בהמה וחי"א אפילו שניהם טהורים לוקה מן התורה, כיון דהוי שני שמות (שני סוגים), עיי"ש.

(41) ולהעיר מלשון החינוך שם (הובא לעיל ס"ג) שטהור וטמא „טבעם רחוק מאד זה מזה". וראה בארוכה במפרשי התורה בטעם מאכלות אסורות.

(42) להעיר מדעת ולשון הרמב"ם ה"א שם ב, בהמת פטהמ"ק. . עשה הכתוב כשני גופין מפני שהיתה קודש ונעשית כקדש וכחול מעורבין זה בזה ונמצאת בהמה זו כבהמה טמאה עם טהורה המעורבין כאחד כו". וראה בארוכה בנ"כ שם.

(43) להעיר מרשב"ם קדושים יט, יט.

עושה מלאכה במין טהור יחד עם מין טמא – יכול המין הטמא „לקבל” מהמין הטהור].

ולפי שיטת הראש, שהאיסור שווה בכל המינים, ואפילו טהור עם טהור וטמא עם טמא, טעם האיסור הוא מפני שאין לערב מדות שהקב”ה בראן הפכויות זו מזו.

ז. ע”פ הנ”ל יומתק עוד ענין: מובן שמצוה, קדושה, תוספת אור – יכולה להשכין שלום בין הפכים, ע”ד מה שנאמר עושה שלום במרומיו מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש ואין מכבין זה את זה⁴⁹, אבל – לא ח”ו (תוספת יניקה) קבלה בקליפה; ולכן ציצית, בגדי כהונה וכו’ אינם מתירים כי אם כלאי שנענו – שכן צמר ופשתים הם אמנם הפכים זה מזה, אבל שניהם מותרים,

ואזי אף יכול לבוא מזה יתרון, בדוגמת בגדי כהונה שהם „לכבוד ולתפארת” דוקא ע”י צמר ופשתים יחד⁵⁰.

(מש”ח ש”פ תצא תשנ”א)

(49) כ”ה באגה”ק סי”ב. וראה תנחומא ויגש, ו. דב”ר פ”ה, יוד. ספר הבהיר (הובא בזח”א רסג א). ועוד. וראה אגה”ק שם. אוה”ת נ”ך שם. (50) ולהעיר דתפארת הוא דוקא בחיבור חז”ג וכו’ (אגה”ק שם).

ו. ביאור הפלוגתא בפנימיות העינים:

מצינו בחסידות⁴⁴ ב’ ביאורים באיסור ד, לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו:

(א) „ענין הלאו דלא תחרוש בשור ובחמור יחדיו היינו להרחיק קליפת החמור שלא תקבל מבחי” הקדושה⁴⁵.

(ב) יסוד האיסור הוא ש,שור” הוא בחי” גבורות ו,חמור” הוא בחי” חסדים – ו,אסור לערבם יחד”⁴⁶.

ואלו ואלו דברי אלקים חיים⁴⁷, ויש לומר, שב’ הביאורים הם בהתאם למחלוקת הרמב”ם והראש:

לפי שיטת הרמב”ם, שהלאו ד, לא תחרוש” הוא במין טהור עם מין טמא דוקא, טעם האיסור הוא כדי שה,קליפה” לא תקבל מן הקדושה [שהרי מין טהור שרשו מקליפת נגה שיכולה להתעלות לקדושה, ומין טמא שרשו מג’ קליפות הטמאות⁴⁸; וכשאדם

(44) הבבא לקמן ראה אוה”ת נ”ך ע’ קלב ואילך. פרשתנו ע’ תתקסא. ד”ה לא תחרוש תרכ”ז. ד”ה לא תלבש שעטנז תרע”ח. לקוטי לוי”צ משפטים ע’ פט. ובהנסמן בכהנ”ל.

(45) סה”מ תרכ”ז ע’ שעז. וראה זח”ג פו, ב. ת”ז ת”ד (ל, א).

(46) לקולוי”צ שם. וראה אוה”ת שם.

(47) עירובין יג, ב.

(48) ראה תניא פ”ו ופ”ו.

